

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Tel. „Свобода“: BERgen 4-0237. — Tel. У. М. Союз: BERgen 4-1018. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ДАЛЬШІ СУМИ НА ЗБРОЄННЯ

ВАШИНГТОН. — Сенат знов одобрив домагання уряду, щоб ухвалити нові гроші на зброєння. Цей раз ухвалено нових грошей на один біліон і сімсот тисяч мільйонів доларів. За ці гроші побудують додаткових три тисячі військових літаків, відповідне число інших військових машин, та вишколять і відповідно узброють нових 95,000 вояків. За попередні гроші уряд вже замовив двадцять два військових кораблів, серед них два 45-000-тонові боеві кораблі. Це будуть найтяжчі відомі військові кораблі на світі.

ГОРЯЧКОВА ПОМІЧ АЛІАНТАМ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт приказав дотримуватися департаментам, щоб повною парою старалися посылати аліантам зброю, яку можна уважати в Америці за злишню. Як чергова посылка полетіла до Канади 80 бомбовиків, звідки вони будуть переслані до Європи.

ГОЛ НЕ ЖУРИТЬСЯ ПРОМОВОЮ ВАРГАСА.

ВАШИНГТОН. — Секретар Кордел Гол на пресовій конференції заявив журналістам, що його зовсім не журить недавня промова бразильського президента і диктатора Гутілія Варгаса, в якій він начебто висказав симпатії європейським диктаторським краям, а поприклав демократичні краї за їх лицемірство. Гол сказав, що ця промова була призначена для внутрішнього вжитку, себто для бразильського населення, яке диктатор Варгас хоче виховати в націоналістичній дусі. Між Америкою і Бразилією існують дуже добрі відносини, заявив Кордел Гол.

БОЯТЬСЯ ІТАЛІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Голова юній докових робітників, Райен, заявив, що хоч воюючи європейські держави, Англія, Франція, Норвегія, Бельгія і Голландія, домагаються, щоб їх кораблів в Америці не ладували робітники Італійського походження, то проте вони будуть далі ладувати. Бо колиб їх усунуто, юнія втратилаб 40% всіх своїх членів. Замість усувати їх, казав Райен, докові власті повинні поставити більше сторожів, а також повинні кооперувати разом з юнією в боротьбі з саботажем та шпигунством. Юнія має точний список своїх членів, казав далі Райен, а нових, як довго існує в Європі війна, вона не задумує припиняти. Цей поступок юнії мав одобрити посадики Ля Гвардіа АМЕРИКАНСЬКИХ ІТАЛІЙЦІВ.

ПРЕТЕНСІЇ ДО АМЕРИКАНСЬКИХ ІТАЛІЙЦІВ.

МАВНТ ВЕРНОН (Ню Йорк). — Італійський консуль Едвардо Вертоліні, заявив, що шість мільйонів людей Італійського походження в Америці є вповні лояльні до старого краю і нішком бажають, щоб Італія таки виграла. Колиж вони того явно не говорять, то тому, що бояться переслідувань. Вертоліні говорив, що Мусоліні не є диктатор, лише „ліберальний провідник“.

ВОЛ ПРО УЧАСТЬ АМЕРИКИ В ВІЙНІ.

ВАШИНГТОН. — Меттью Вол, заступник голови Американської Федерації Праці, виголосив через радіо до англійського і французького робітництва промову, в якій сказав, що американське робітництво відстоїть симпатизує з аліантантами, а також, що Америка допоможе аліантантам всім, чим зможе. Кінець кінців Америка навіть піде до війни, в якій важаться її власні інтереси, казав Вол. Вона вже тепер фактично бере участь у війні, допомагаючи аліантантам зброєю. Вол цю промову виголосив як відповідь провідникам англійського і французького робітництва, що апелювали до американського робітництва за допомогою.

„СПІЛЬНА РАДА АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗЛУКИ“.

НЮ ЙОРК. — Із інституцій, що була дотепер відома як „Форейн Ленгвідж Інформейшен Сервіс“, чи коротко „Фліс“, виросла нова, більша інституція, названа „Спільна Рада Американської Злуки“. Її завданням є поширити ту роботу, що робить „Фліс“, щоб духово зєднати 40 мільйонів натуралізованих і першого покоління родовитих американців. Ця нова інституція видаватиме ріжними мовами виховні брошури, комунікати і т. п.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ І ПОСИЛКА ГРОШЕЙ ДО НІМЕЧЧИНИ.

НЮ ЙОРК. — Американський Червоний Хрест заявив, що не приймає, та не пересилає, жадних посилок, зокрема грошевих, на територію Німеччини. Також нагадав, що ніяка організація в Америці під кличем і фірмою Червоного Хреста не може збирати без дозволу цього Хреста ніяких жертв. Ця заява була зроблена у зв'язку з закликом Е. Отта, голови американського комітету помочи німецькому населенню, складати на поміч німецькому населенню жертви.

ПРОТИ АМАТОРІВ-ДЕТЕКТИВІВ

ВАШИНГТОН. — Головний прокуратор Джексон, заявив, що власті є проти того, аби цивільні люди бавились в детективів і самі робили розшуки над підозрілими в підрибній роботі людьми. Вистарчить, коли цивільний громадянин донесе про своє підозріння владі і далі справу залишить.

КНЯЖНА ДЖУЛІАННА В КАНАДІ

ГАЛІФЕКС. — Голандська престолонаслідниця княжна Джуліанна, разом з своїми двома дітьми, прибула з Лондону до Канади, шукаючи безпечного місця для себе і своїх дітей.

ЖЕБРАКИ БЕЗ ЦАСТЯ

До двох людей, стоячих овод на вулицях Пітсбургу, підійшов чоловік і шепнув їм: „Чи не могли би ви дати мені дайму на їду?“ Трапив на перебраних по цивільному поліцаїв, котрі його зараз забрали до арешту за порушення закону проти жебранин.

Як всі три ждали на поліційну патрульку, до арештованого підійшов ще один чоловік і сказав: „Може би ви дали мені дайму на їду?“

ЗНАЙШЛИ ДОСКОНАЛУ ЛЮДИНУ

Комісія Муніципальної Цивільної Служби в Ню Йорку каже, що 19-літній Вільям МекКейб є фізично досконалою людиною.

Комісія переглянула коло 68,000 осіб, поки прийшла до цього вибору. Вона називає МекКейба здоровим на сто процентів.

МекКейб подався до міста за роботу очищувача вулиць.

НЮЙОРСЬКУ ВИСТАВУ РОЗБЕРУТЬ ЦЬОГО РОКУ

Союз експіторів світової вистави в Ню Йорку постановив на своїх зборах не полішати ніяких експонатів на наступний рік, але розібрати їх йегайно по закінченні вистави в жовтні.

ЗВІДКИ ПОХОДЯТЬ МИГУНЦІ

Флечер Вотсон, начальник астрономічної обсерваторії при Гарвардській Коледжі в Кеймбриджу, каже, що думка, немовби метеорити, що падають так густо в середині літа, походили зпоза найбій сонячної системи, є хибна. Він прийшов до цієї думки на основі мірєння скорості падання метеоритів.

НЕ ХОЧЕ ПРИЗНАТИ КОШТІВ

Френк Картер, 76-літній стейтловий контролєр у Оклагомі, не захотів признати дієти одному професорові стейтвові колежі в сумі 86 доларів, яку він собі почислав за поїздку для розсліду ролухи.

Каже Картер, що між ролухою в східній частині стейту, де лежить колежі, та ролухою в західній частині стейту, куди їздив професор, нема ріжниць, й тому не можна виправдувати такий великий видаток для стейту.

СЕНАТОР ГВІЛЕР БУНТУЄТЬСЯ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Гвілер, демократ, заявив, що коли Демократична Партія далі перемінюватиме в воєнну партію, він виступить з неї.

ПЕРЕМОГА ДЮІА

ОЛБАНІ. — Томас Дюї осягнув перемогу над своїм противником в ньюйорській Республіканській Партії, К. Сіммоні. Останній виступив проти номінації Дюїа на президентського кандидата. Сіммоні не вибрано делегатом до національного комітету Республіканської Партії.

„СВІТ ІДЕ ДО ВАРВАРСТВА“

У своїй промові перед зборами Федерації Католицьких Лікарів ньюйорський архієпископ Спеямен заявив, що світ тепер видно паде до варварства, як літак, що паде задом униз.

СМЕРТЬ ПРИ ЗАБАВІ В ВІЙНІ

На забавовій площі одного сиротинця в Шікаго хлопці забавлялись в війну. Для цього хлопці поробили собі знаряддя, між іншим списи. Один хлопець кинув такою списою в другого й, поцілившись йому в висок, вбив його на місці.

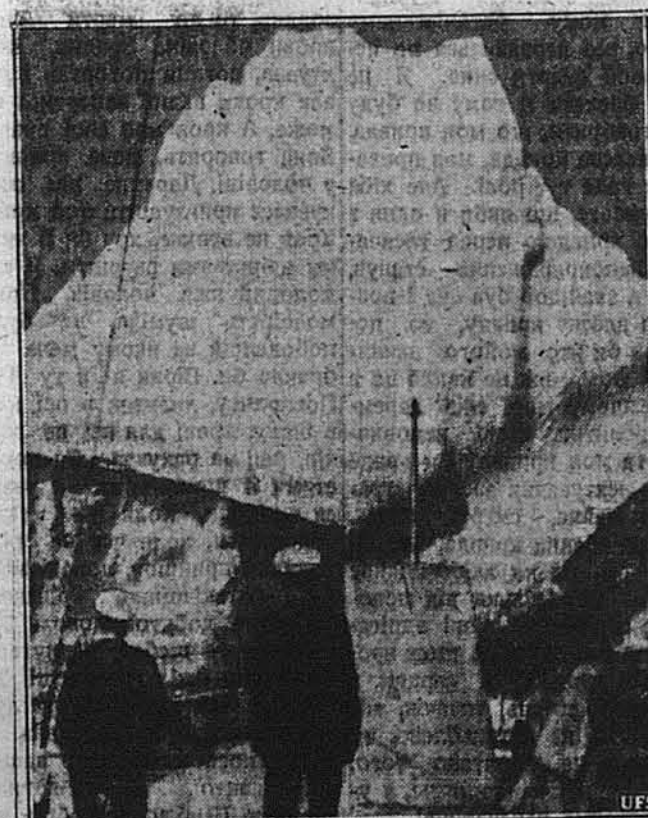
ДЕРЕВА ТЕРПЛЯТЬ ЧЕРЕЗ ЗАСУХУ

Стейтова Рільнича Експериментальна Станція при університеті Ротгерса в Ню Бронсвіку, Ню Джерзі, замітила, що не дивлячись на велику масу дощів у травні, червневна засуха відбивається дуже важко на деревах.

На думку професорів рільництва, дощі викликали деікатність дерев і їх нездібність видержувати засуху. Крім цього засуха викликає ріжні грибки на листках.

ЯК З ІТАЛЕЮ?

ПАРИЖ. — В Франції сумніваються, щоб Італія пробувала наступати на Францію на європейським континенті. Але підкреслюють, що вона може виставити 70 дивізій війська.

БОРІТЬСЯ ПРОТИ СИЛ ПРИРОДИ.

Прибережна сторожа Злучених Держав підходить близько до ледяної гори, що загрожую мореплавбї. Гора підноситься до висоти 150 стп. Сторожа каже, що цього року цих гір-виімково-мало.

ВАТИКІН І ВІЙНА

РИМ. — Католики зачали війну з католиками. І в тому тяжке положення Папи. Тим і пояснюють, що перестав наразі виходити ватиканський часопис „Осерваторе Романо“. Це сталося перший раз від 1870 р., коли то італійські війська заняли Рим і позбавили Папу світського панування над містом. Ще кажуть, що часопис перестав виходити тому, що Ватикан не хоче бути під диктатом політики італійського уряду, а також не хоче виступати евенуально й проти цього уряду, якийби зайшла потреба так зробити.

БАЛКАН ТЕЖ БУДЕ В ВІЙНІ

БЕРЛІН. — Так думають націстівські урядові кола.

ЩО ЗАБАГАТО, ТО ЗАБАГАТО

Панна Зов Голидей, телефоністка в Оклагома. Сіті, кривдується проти якогось вломника: „Мені не жаль, що він зайшов до мого мешкання й забрав 17 суконок, але мені жаль, що він зварив собі ще й обід з моєї поживи, зів і їшов, не помітивши мисок“.

ТАКТ — ДОРОГА ДО УСПІХУ

Є люди й дуже вчені та багаті, але не мають успіхів в товариському життї. Люди тільки здаєка на них глядять. А чому люди їм не радї? Тому, що вони не мають такту: не вмють скоро зрозуміти, з ким мають до діла, і як їм треба поводитися та що говорити. Коли людина, що не має такту, прийде, наприклад, відвідати хворого, то може почати розмову про слабості та про смертні випадки. Коли ваш сусід попав у грошові клопоти, то про грошові справи з ним не говоріть. Завжди поводіться з людьми так, щоб не ставити їх в смішне або неприємне положення.

АЛІАНТИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВЕЛИКОЇ КОНТРОФЕНЗИВИ

ПАРИЖ. — В Франції ще не прийшло до справжнього бою, себто такого, з якого можна заключити, хто вийде остаточним побідником. Французи відступають у повному порядку. Ціла оборонна лінія Вейгана держиться. А це вже казує, що французька армія сильна, бо інакше не можливо булоб відступати в такий спосіб. Відступ толкують собі не тільки сильним німецьким напором, але також тим, що французьке командування щадить сили, бо числиться з тим, що їх треба буде, коли зачнуть слабнути німецькі сили, що повинно скорє наступити. Та не зважаючи на те, що станеться в найближчій будучині, виходить на таке, що аліанти рішилися вже тепер на контрфензиву. Для цієї цілі відбулася Верховна Воєнна Рада, на яку прибув з Лондону британський премієр Чорчіл. Іде мабуть головню про те, щоб Франція дістала з Англії більшу військову поміч. Кажуть, що колиб Англії могла доставити Франції яких 30 дивізій війська, то аліанти цілком певно побідилиб. Між іншим британці висилають до Франції британські й польські війська, що боролись в Норвегії, зокрема в Нарвіку.

НІМЦІ ПРО ОБОРОНУ ПАРИЖА.

БЕРЛІН. — Німецькі воєнні комунікати подають уже дещо більше про те, як німецькі армії наближаються до Парижа. Мабуть німці хочуть брати Париж окружуючим способом, вживаючи тої тактики, що в Польщі. Німецька преса пише, що Париж не повинен боронитись, бо в такому разі опиниться в такому положенню, що Варшава. Каже, що ніяке місто не може тепер видержати наступу мордерної армії. Заразом німці дають до пізнання, що будуть безпощадно нищити всякий опір, який зустрічає армію, що є заповіддю, що Париж буде бомбардований на збір Варшави, якщо дійде до того, що німці будуть його здобувати. Наразі найдалі посунена німецька армія є віддалена понад 12 миль від передмістя Парижа — Сен Дені.

ВЗИВАЮТЬ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДО „КООПЕРАЦІЇ“.

БЕРЛІН. — Орган націстівських вибраників, „Дас Шварце Корпс“, помістив статтю, в якій звертається до Злучених Держав і взиває їх до співпраці по війні. - Він каже, що на протязі 165 років американської історії не було ніколи нічого такого, що моглоб спричинити злі відносини між Німеччиною і Злученими Державами. Згадує за німців, котрі боролись в американській армії, чи сиділи в Вашингтоні як найвищі урядовці. Каже, що по війні Німеччина буде домінуючою силою в Європі, а Злучені Держави в Америці. І тому їх співпраця являється природною. Колиж Злучені Держави будуть далі держатись аліантів, то вийде на таке, що вони „вибрани кепського коня“.

ТУРЕЧЧИНА ЗАЖДЕ.

АНКАРА (Туреччина). — Наразі Туреччина не піде до війни, хоч властиво булоб до цього зобов'язана умовою з аліантантами. Зате піде до війни тоді, як буде певна, що не матиме проти себе Советів як ворога.

ЯК В 1870 РОЦІ.

ПАРИЖ. — Так тепер виглядає в Парижі! Позв'язано такі міри, як пропаятного 1870 року, коли то німці обгягали Париж чотири місяця. Уже переведено цілковиту евакуацію. Зареквіровано всі пекарні, аптики і склепи з поживою. Ті, що остали, вповні спокійні. Приготовані на найгірше.

КОМПІЕН В НІМЕЦЬКИХ РУКАХ.

БЕРЛІН. — Німці оголошують, що мала міцевість Компієн, в якій як вони кажуть, підкотовано їм в 1918 році „понижаюче завішення зброї“, то, між іншим, в присутності ген. Вейгана, теперішнього аліантського головного команданта, — є тепер у німецьких руках.

НЕМА НІЯКОЇ ПЕРЕРВИ.

ТУР. — Німці постійно наступають. Нема ніякої перерви в боях, що тривають як ніч так день. Що хвилі є наступ, або відступ. Таке подає американський кореспондент, що вернув з фронту до міста Тур, теперішнього осідку французького уряду. Він також подає, що всі дороги на полудне завалені утїкачами, яких є найменше два мільйони. Також подає, що французи держаться надзвичайно достойно. І певні, що остаточно виграють.

ІТАЛІЙЦІ ПРО ТЕ, З КИМ АМЕРИКА.

РИМ. — В Італії найбільш обурені на президента Рузвельта за те, що сказав, що вона пробрала сусіда з заду. Але не накидаються на президента особисто, а тільки кажуть, що Злучені Держави репрезентують „плотократів-капіталістів, жидівство й масонерію“, а Італія „пролетарів“.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
Подинокое число три центи.	Three cents a copy
На рік \$6.00	One year \$6.00
На пів року \$3.25	Six months \$3.25
На три місяці \$1.75	Three months \$1.75
Число з суботи (з англійською частинною):	Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):
На рік \$2.00	One year \$2.00
На пів року \$1.25	Six months \$1.25
На три місяці \$0.75	Three months \$0.75
В Джерсі Ситі і Заграницю:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$9.00	One year \$9.00
На пів року \$4.75	Six months \$4.75
На три місяці \$2.50	Three months \$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошується хоча мати своє оголошення.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА В СВІТІ

Промова президента Рузвельта в Верджінському університеті, що була виголошена в кілька годин по виповідженні Мусоліні війни Англії й Франції, засянула не лише становище американського уряду до цього виповідження, але й була причиною до старого питання, яке дебатовалося в Америці від довшого часу: яке становище займає Америка в світі? Чи має вона дивитися за світовими подіями й світовою політикою, чи обмежуватися лише до своєї території?

Президент Рузвельт є власне тим американським урядником, що від самого початку своєї президентської кар'єри все обстоював думку, що Америка є зв'язана з рештою світу так тісно, що вона не може дозволити собі не звертати на нього уваги, що вона мусить слідити точно за всім, що в світі діється, та старатися всюди обороняти свої інтереси. Проти цієї політики президента Рузвельта виступала поважна група так званих ізоляціоністів, котрі стояли на становищі, що все те, що діється в широкому світі, не повинно впливати на Америку, що Америка, придержуючися своїх вузьких інтересів, може проігнорувати цілі покоління, не піддаючися впливові зовнішніх обставин і подій.

У своїй промові в Шарлотсвилі президент Рузвельт, вертаючися до старого питання, стверджує, що народ Злучених Держав за останніх кілька місяців зрозумів, що розвій подій у світі представляє небезпеку для тих американських установ, до яких він здавна привик, себто для „демократичних форм правління, для свободних установ свободного народу“. Американський народ, що вихований під впливом ідеалу особистої свободи, ідеалу вільного голосування, ідеалу мира на підставах справедливості, бачиться нині нагло загроженом зростом нової філософії, філософії сили, що захоплює один народ за одним і нищить свободні інституції.

Американський народ, за словами президента, прийшов до переконання, що перед цим новим поглядом на життя Америка не може чути безпечною. Ні велика віддаля, ні глибокі океани не є захороною перед наступом цієї філософії сили. Коли ці природні захорони вистарчали. При нинішніх технічних удосконаленнях і при великій концентрації сили в руках тих, що переймаються цією філософією сили, океани не є ніякою захороною. „Злучені Держави не можуть устоятися як самотній острів серед світу, опанованого філософією сили“.

Через те, говорив президент, Злучені Держави мусять дати всяку словесну допомогу тим державам, що стоять на становищі, на якому стоять Злучені Держави, і через те Злучені Держави мусять чим скорше самі узброїтися для оборони своєї системи правління й своєї філософії життя, опертої на високій оцінці волі й свободи.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(70)

— Не бранець ви, а гість, ви посол пана, якого слідати ні один шануючий себе козак не ступить. Ми краще звичай старі й права гостинності шануємо, аніж ті, що єдиними оборонцями Речі Посполитої прикидаються. Ми на рятуюнок, не на погіб Речі Посполитої йдемо!

— Вибачте ваша ясновельможність, але я цього ніяк не розумію, як можна Річ Посполиту при допомозі татарських ватаг рятувати?

— Багато ви ще не розумієте, пане поручнику... — Я розумію, що вам негідні сини Речі Посполитої кривду тяжку вчинили. Розумію, що вас могло серце за добро загартувати, за заслуги нехтовані, за смерть сина неповинну боліти. Не я один спочуваю, вам у тому, пане гетьмане. Нема в цій Речі Посполитій чоловіка чесного, що вам не спочував би...

— А багато вті Речі Посполиті отих чесних людей? — перебив Хмельницький.

— Як би було тільки двох, то для них варто було би пошукати Речі Посполитої.

— Ото й ба, пане поручнику. Куди гіршою ви ту Річ Посполиту бачите, аніж я сам. Не двох, не двісті, а тисячі й мільйони є людей чесних у Речі Посполитій, тільки що без голосу вони й без права, без шану й без обличчя свого, в тяжкому ярмі отих кількадесяті, скажім кількатор нечесних, свій вік коротають. Один чесний, благородний, лицарський король його милість на горі й мільйони посполитого народу в низу, а поміж ними одна горстка упривілейованих лінтаів і злочинців! Це та боліти. Не я один спочуваю, „Річ Посполита“, що її ви й такі як ви грудьми і вірністю своєю спільно обороняєте. Ви кажете, що розумієте мій жаль за втраченим майном, спочу-

(В часописі „Краківські Вісті“ з 22 травня б. р. появилася стаття п. н. „Батьківщина“, в якій П. С. згадує про створення української збройної сили в 1914 р., про легіон Українських Січових Стрільців. Статтю передаємо так, як вона написана).

Положення українців напередодні війни з усіми страхітцями та навалюю жаху — не дало українському громадянству змоги вшанувати роковини великої події в нашому минулому зперед 25. років. Роковин події, що своїм значінням, змістом та наслідками виростає далеко-далеко понад усе, те, що сталося в нашому національно-політичному житті на всіх українських землях від 1709. р. загалом, а на З.У.З. продовж цього XIX. та початків XX. століття, докладніше продовж доби 1848—1914 рр., а саме — народни нової збройної сили народу — створення легіону УСС.

Подія ця наче закінчила главу історії Галицької Землі, стаючи завершенням національно-політичного розвитку галицьких українців, свідомим їхнього національного скрісталізування й політичної зрілості незаперечним доказом, що вони прагнуть жити своїм власним, незалежним і державним життям, що те життя хочуть творити самі власними руками й розуміють, що за те життя треба боротися, треба його добувати й обороняти не словом, а чином.

Ця подія могутнім гомоном пролунала й широким відгомом відбилася по світу та сповістила йому, що ми — це вже не інертна етнографічна маса, яка живе матеріальним існуванням та радіє його благами, — що маємо більшій задуши й хотіння. Що — це вже нова, цілком оформлена, свідомо своїх вимог, потреб, завдань, значіння й ролі нація.

Бо тільки цей нарід має право ввійти в сімю справжніх народів, котрий у ризальних моментах історії кидав на терези подій уже не слово, а чин.

Ця подія стала зворотником на шляху, що ним прямувала назустріч своєму майбутньому українська нація.

Такою вона показала себе вже кілька років згодом і так оцінить дату 2. серпня 1914 р. майбутній історик.

Ось чому й для нас ця подія — вугольний камінь тієї величної будівлі, що хоч коротко, але як же розкішно пишалася на наших землях.

Історичні події незабутньо-

ТОМУ 25 РОКІВ

го літа 1914 р. застали молоді, юнацтво й середнє покоління З.У.З., вірніше Галичини, на своєму місці.

Вони — здали свій іспит. Всі вони — і ті, що ледви скінчили дитячий вік, і ті, що дозрівали й мужніли в вогні й крові боїв, і ті, що їхні скраї починали сіріти неблаганим предвісником законів життя людини — всі вони горіли тоді одним бажанням. І станули вряди.

На прикладі й традиції цього покоління виростало й виховувалося покоління, що сьогодні має стільки, що й вони тоді роки.

Ось чому й жаліємо, що не мали ми змоги вшанувати роковин цієї великої події.

Тож тепер, у 25. роковини кривавого другого року існування й чину Українських Січових Стрільців, роковин подій 1915 р. підемо шляхом стрілецької слави та вшануємо великий збройний чин незабутнього травня 1915 р., що прославив ім'я Українських Січових Стрільців, приносячи стільки хісна українській національно-політичній справі і внутрі держави й далеко поза її межами тоді й згодом.

Весна 1915. року...

„Вже двацять п'ять років минає, як усе те діялося й сталося. Четверть століття — одне покоління! Давнина...“

А згадуєте, пригадуєтеся — і дивні думки та міркування снуються в голові. Здається, наче все те — не минуло, не спогад, — а таке нагледне, свіже, начеб то діялось сьогодні.

І згадуєте: Захід Європи в кривавому змаганні. Німецький нарід у нерівній боротьбі з одвічним ворогом героїстичним зусиллям пише нові сторінки слави й дивує світ незломністю духа.

А там за Карпатами, і на Сході караються під царською кормигою рідні брати. Зокрема сум наляг на Землю Осмомирна, проїняту дрозду жаху після ворожої навали, що звалилася на край, щоб його „визволити“. І пішло усе врозтіч, кудись невідоме. — Погасло сонце. Затьмирився світ. — Тільки в мурах галицьких міст, під стріхами сільських хат — глухим відгомом несуться вістки із Закарпат. Часами десь далекий стогін гармат. Задріжить непомітно сльоза в материнському оці і горяче забере серце від надії. Там у зворях Бескиду кується слава. Кується доля. Там важиться воля або смерть!

І минає осінь сумовита й зима морозна, вагітна снігами. Вкінці блиснуло весняне сон-

це. Прийшов і травень. Кривавий, незабутній.

Тухольські гори, що вже перед віками були свідками героїстичних змагань великих предків із монгольською навалю, задивувалися тепер від завзяття їхніх нащадків.

Переможні бої Українських Січових Стрільців від 28. квітня до 2. травня 1915 р. на горі Маківці вкрили їх славою й оморомом вічної шани народу.

Коли після цих боїв генерал Фляйшман, командант 55. австрійської дивізії, що в її склад входили саме ті частини У.С.С., що кривавилися на Маківці, промовляв до них після побіди: „Ви повинні бути Стрільцями Української Держави!“ — то він мабуть і не думав, що не мине й 3 роки, а слова його здійсняться.

Бо Українські Січові Стрільці 1914—1915 рр. — це предтечі і Листопаду 1918 р. на З.У.З. і С.С.-ів та подій 1918—1919 рр. там, на З.У.З.

Ось у чому вага появи У.С.С. та їхнього збройного чину.

Вони створили тверду підвалину під прийдешню національну Армію й її змагання чергових років.

Бо за ними 1914. рік — Веречки, Сянки, Кобила, Дрогобич, Стрий, Ужж, Синевідськ, Ключ — рік 1915, з боями на Маківці, під Болеховом, Галичем, над Золотою Липою, 1916. зі Семиківцями й Соколовом над Стрипою, та Лисоною під Бережанами.

Вони залишили по собі не лише ідею збройного чину, але й пісню, що гомонить досі, залишивши велику легенду та свідків славної в першу чергу Маківку.

Щорічно весною й літом з усіх закутин приходили земляки вшанувати пам'ять Тих, що склали свої голови в кривавому травні 1915 р. на Маківці.

Молоді, стрункі ялиці, що буйно вирости напоєні соками стрілецької крові, немов нашіптували тоді: „Витайте рідні, що прийшли вклонитись тінам героїв на Святій Горі!“.

СТАЛІН ЗНОВУ „ЧИСТИТЬ“

Блискавичний розвиток подій у Західній Європі відвертає увагу опінії від внутрішнього стану в СССР. Між тим в останніх часах Сталін знову перевернув грандіозну „чистку“ серед відповідальних представників советського урядового й партійного апарату.

Звільнена поважна скількість обласних секретарів та інших вищих урядників у різних районах Советського Союзу. Поддаємо реєстр цих советських достойників, що були „вичищені“ й невідомо куди зникли...

В Харківській області: перший секретар і член ЦК ВКПб А. Фролков, другий секретар

А. Осіпов і третій секретар Габенко.

В Краснодарському краю: третій секретар крайкому Харченко.

В Кримському районі: другий секретар Н. Максимів і третій секретар С. Ягіїв.

В Грузинській ССР: другий секретар ЦК компартії Кочі, ромашові.

В Чувашській ССР: перший секретар А. Волоков, другий секретар А. Сяков і третій секретар І. Новіков.

В Киргизькій ССР: секретар ЦК Корібаєв.

В Узбекістані: другий секретар П. Яковлев.

В Орловській області: дру-

гий секретар обкому Р. Фомін і А. Грищенко.

В Тамбовській області: другий секретар Г. Шилкін.

В Архангельській області: перший секретар А. Нікіфоров і другий секретар А. Ніканоров.

В Сталинградській області: перший секретар І. Лебедев і другий секретар Я. Гордін.

В Туркменській області: перший секретар Я. Чубін і третій секретар С. Іванович.

В Курській області: перший секретар Г. Пескарьов.

В Смоленській області: перший секретар М. Сабінов і другий секретар Н. Ямів.

В Саратовській області: секретар П. Грабов.

В Ивановській області: перший секретар В. Симочкін.

В Тульській області: другий секретар С. Кузнецов і третій секретар Коротков.

В Удомурській області: перший секретар І. Виноградов.

В Чкаловській області: перший секретар С. Барішнікін і другий секретар А. Воронін.

В Рязанській області: перший секретар Ф. Ясечкін, другий секретар Митрофанов і третій секретар І. Соколов.

В Челябинській області: перший секретар А. Антонов, другий секретар К. Огурцов і третій секретар П. Корнілов.

В Куйбишевській області: другий секретар Мельніков і третій секретар Чаркін.

Нова сталінська „чистка“ переведена в зв'язку з опозиційними настроями в колах компартії й советського апарату, що зарисувалися з новою силою в часі московсько-фінської війни.

Ровд Айленд мав давніше права, які передбачували накладання кар за відмову прийняти публічний уряд в дні виборів.

Велику ріку відкрито повздовж побережжя Каліфорнії. Вона пливе близько пів милі під поверхнею Пасифіку.

МІСТ НА РІЦІ В ПІВНІЧНІЙ ФРАНЦІЇ, РОЗБИТИЙ ФРАНЦУЗЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ ДЛЯ ЗАДЕРЖАННЯ НАСТУПАЮЧИХ НІМЦІВ.

ла довжитися до нестерпності, Хмельницький підняв голову й вдвинувшись в обличчя Бихівця, мов рись, сказав, зично цідючи слово за словом:

(Дальше буде).

КАНДИДАТКА ДО КОНГРЕСУ.

Паві Джінет Ренкін з Гелени, Монтана, що служила колись конгресменкою підчас першої світової війни, знову згодосила свою кандидатуру до конгресу.

3 ДНЯ

3 „ЦВІТУЧОЇ КРАЇНИ“.

Один із наших громадян переслав нам листа, що прийшов до нього з Галичини, від його кривняка, зпід влади большевиків. У тім листі пишеться:

„Дорогий Шваґре! Вашого листа ми одержали і тішити нас дуже, що ви здорові. Ми також здорові, а поводитись нам дуже, а дуже добре в радській, цвітучій соняшній Україні. Так нам живеться, як жив колись пан З., або Г. Таке тепер наше життя. Одним словом можна сказати — свобода! Визволені ми від усього. Колись більше напишу“.

Жінка його пише від себе: „Дорогий Браті! Коло нас, як звичайно. Дочекалися ми свободи. Дуже нам добре буде, як ніколи. То, що люди говорили, то все правда. В селі нема нічого нового. „Кулко польське“ забрали до кооперації. В ній мають бути членами і поляки. Але котрий завзятий, то навіть не хоче того слухати. Бо й нема нічого в тім склепі, як колись: „Що хотів, то купив“.

Накінець листа є така завага: „Що до нас, то того, що маємо, до нового певно не стане. Треба все продавати Че...“

ПОЯСНЕННЯ.

Наш громадянин, який тут в Америці цього листа одержав, додає від себе таке пояснення, що „Пан З.“ і „Г.“, про котрих згадує його шурин це були крайні нуждарі в селі. Мали лиш по маленькій хатині і кусочку городця. Заробляли на прожиток у той спосіб, що працювали в фільварку, або як зарібники в інших людей. Автор листа, боячись большевицької цензури, описав своє життя так, що порівняв його до життя цих нуждарів. А додав він до їх назви титул „пан“, аби большевицька цензура не догадалась, про що йде. Щодо останнього речення, що „треба все продавати че...“, це треба мабуть розуміти так, що під примусом вони мусять відпродувати все для Чека.

„РОЗЦВІТ“.

Ось так процвітає під большевицькою владою нужда, жебрацтво, не згадуючи вже про моральні терпіння, гнет, доноси, страх перед арештаками.

Большевики розпочали свою революцію закликком до нуждарів, до пролетаріату, обіцяючи їм добробут і владу. Впродовж двадцяти літ вони виконують свою обіцянку. Тепер пролетарів під їх владою не повинно бути. Всі повинні бути заможні. Проте пролетарів далі багато говориться в „цвітучій країні рад“. Далі плывуть звідтам запевнення, що совєтська влада спочиває в руках пролетаріату.

Можливо. Але, хібаж це не є доказом, що в Совєтах нема заможних, а всі є жебраками-пролетарями?

ПЛОТОКРАТІЯ І ДЕМОКРАТІЯ.

Італійський диктатор Мусоліні в своїй недавній військовій промові заявив, що „пролетарська Італія виповідає війну плотократичним демократіям“. Мусоліні невідомо тим завдав удар своїй власній системі, а висказав комплемент демократіям. Називаючи свій режим пролетарським, Мусоліні тим ствердив, що по двадцяти роках фашистського панування в Італії, там є далі нужда й вбогість. Знову ж, називаючи демократію „плотократичними“, себто такими, де панує майно, Мусоліні при-

КОМУНІКАТ

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ВИСТАВОВОГО ТОВАРИСТВА.

Зібрання відбулося дня 10. червня 1940. в Домі Карпатія в Нью Йорку.

Приявних 24 осіб. Проводить: Д. Галичін. На вступі з'являється голова, що на останньому зібранні 20. липня 1939 рішення не розв'язувати товариства, а ждати на нагоду до праці; саме тепер Дирекція Світової Вистави в Нью Йорку хоче відступити цілий тиждень в осіні на відповідні українські виступи. Заходить питання, чи брати участь у Виставі цього року і з якою програмою.

В дискусії забирали голос: Ст. Шумейко, д-р В. Галан, І. Гузар, В. Матчак, Д. Галичін, М. Редчук, М. Пізнак, Марія Герман, д-р Л. Мишуга, Іван Косбин, д-р С. Демидчук, Іван Робертс, Теодосій Касків. В результаті прийнято внесок д-ра Галана, щоб узяти участь у виставі цього року.

Щоб устійнити з чим виступити і кілька днів для цих виступів зарезервувати, рішення порозумітися з різними групами танцюристів, ріжними хорами, навіть подальшими, як: в Пітсбургу, Скрантоні, Оліфанті, та мистецькими організаціями і запросити їх на чергові наради разом з членами до Дому Карпатія в понеділок, 17. червня 1940 р. в годині 8. вечером.

С. ДЕМИДЧУК, секретар.

ВІЛІЕМ С. КНУДСЕН, президент Генеральної Моторної Компанії, член дорадної оборонної комісії президента Рузвельта.

Большевицький мурир.

На міжнароднім конгресі в Москві учасники нетерпляче очікують, коли відкриють наряди.

— Товариші — відзивається передсідник — наряди зачнутись шойно за годину.

— Чому? — кричать з усіх боків.

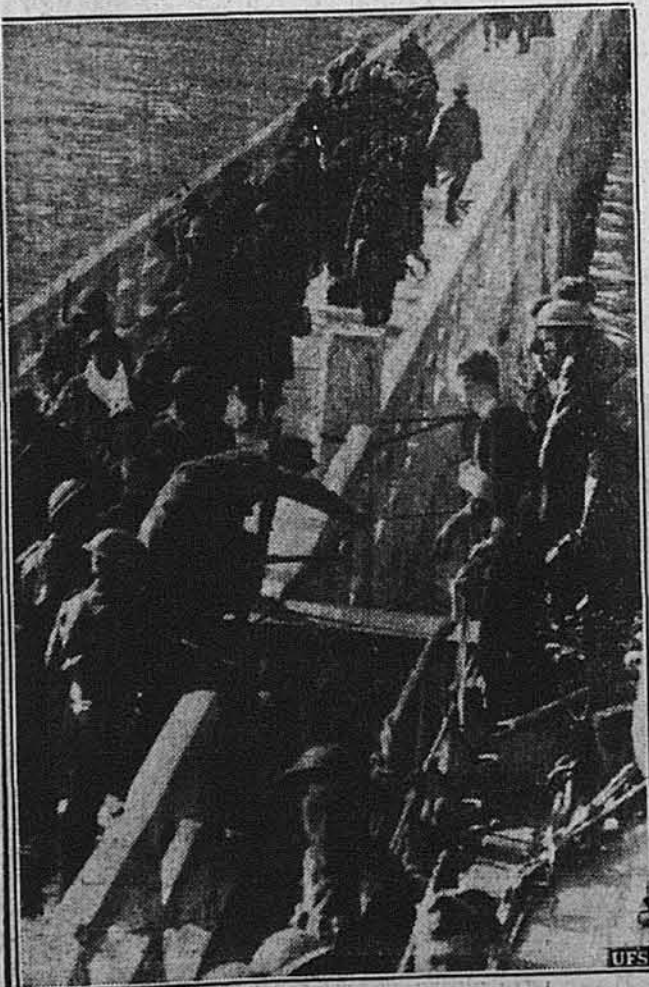
— Бо товариш мурир ще не висох.

СПІЛЬНІ ЗБОРИ

ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ з ROSSFORD і TOLEDO, OHIO.

скликає делегат на Конгрес Американських Українців ВАСИЛЬ ХОЛІЯВКА, НА НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ

в годині 2:30 пополудні ДО ГАЛІ У. Н. ДОМУ в ROSSFORD, OHIO, на котрий дасть звіт з Конгресу. Н. Проць, секр. від. 235.

АНГЛІЙСЬКИЙ РЯТУНКОВИЙ КОРАБЕЛЬ ЗАБИРАЄ ВІДСТУПАЮЧІ ВІЙСЬКА.

ВЕЛИЧАВЕ ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВАТІ У ВІДНІ

Влаштований в неділю 21. травня ц. р., заходами комітету українських організацій у Відні, зокремаж тутешньої філії УНО Шевченківський Концерт, треба причислити до найкращих з усіх, що їх ми досі тут устроювали. Розкішне багатство чисто музикальної сторінки програми, а притім помітний організаційний лад, що зазначувався зразковою дисципліною і карністю у виведенні всіх точок програми, зложилися головним чином на те, що наш концерт унівчався таким видатним успіхом.

Відбувся він у салі Йозеф-заль, де точно в год. 8. увечері почався відспіванням Заповіту. Наш віденський мішаний хор „Бандура“, що виступив у гарних національних строях, відспівав його з особливою наголошенням святкововрочного характеру цього хорала, через що створений був задалегідь відповідний настрій для всього концерту. Після Заповіту наступили дві промови, а саме: інавгураційне слово голови віденської філії УНО, д-ра О. Гриця, що підкреслив у творчості Шевченка ідеал любові як одну з її найбільш животворних провідних ідей, та святочний реферат інж. Д. Равича, де засновано визвольно-революційну вагу Шевченкового подвигу.

Далі мужеський хор „Бандура“ відспівав Молитву з „Гамалії“ та „Ой пушу я кониченька“, точки, які зробили дуже добре враження завдяки добрим і відповідно зіспіваним голосам хору, зокремаж солістам, братам Кулиничам і п. Приханові. А як перша кульмінаційна точка концерту в ділянці інструментальної музики — чельове сольо проф. Б. Бережницького. Відомо, що проф. Бережницький і на таким важливим щодо музики ґрунті, як Відень, здобув уже давно загально відоме й авторитетне ім'я. Наш маестро відграв цим разом ряд варіацій на українську тему в супроводі п. Гіца, капельмайстра Народної Опери у Відні, під одушевлений аплауз публіки, яка знову раз мала нагоду почути і привітати свого любимця. Бо не згадуючи вже про чудову тонкість і призначність його гри, треба признати, що цей наш мистець укладає і в найменший, відображений ним, твір усю свою творчу душу.

Шож до деклямації п. Яремка — „Червоний бенкет“, то вона була виголошена з повним відчуттям вражаючого драматизму, такого знаменного для цього виймку з „Гайдамаків“. А знову барітонове сольо нашого оперового співака п. І. Савки — „О слово рідне“, „На майдані“ та „Гетьмани“ — дозволило нам і цим разом подивляти широкий діяпазон і повноту його м'якого звуку, який в драматичних місцях зворушував іноді до сліз.

Дальшу частину концерту почав виступ нашої загально відомої піаністки, пані Дарії Карановичевої, якої дотеперішні досягнення добули такого артистичного рівня, що наприклад про її досконалу техніку трудно вже сказати щось справді нового.

Наша піаністка відіграла Барвінського „Українську пісню“ та „Прелюдію“, причім особливо ця остання викликала бурю оплесків захопленої публіки. Позатім годиться підкреслити, що у грі пані Карановичевої крім жіночої ніжності зазначається в останньому часі мужеська сила інтерпретації. Шире признання належить теж другій солістці нашого концерту, а саме панні Наталці Ляховичівній, одній з найактивніших наших діячок з рядів молодого генералі на віденським ґрунті, і в ділянці громадянської пра-

ці! — в якій руках лежав не лиш прегарно виведений фортепіановий дострій, але яка виступила і як декляматорка, виголосивши „Три душі“ з поеми „Великий Лях“ з таким передуховленням, що його глибину вичувалося з кожного слова.

Тепер же про властиву вершину концерту, а саме про годинний виступ нашого оперового співака-тенора з Монахова, пана Ореста Руснака.

Він відспівав Шевченка-Лисенка „Садок вишневий“ та „Думу“ і О. Нижанківського „Минули літа молодії“, захоплюючи публіку зразу майстерною інтерпретацією нашої пісні, особливо з погляду на емісію голосу. І так само з найвищим признанням треба підкреслити в нього надзвичайну м'якість в ліричних, а динамізм у драматичних партіях, причім одначе спів п. Руснака з кожного погляду такий передуховлений, слова в нього плывуть так з душі до душі, що очарована публіка ентузіазмувалася від хвилі до хвилі щораз палкіше, а далі взагалі не гадала співака пустити зі сцени, примушуючи його до наддатків з оперового репертуару.

Отак доводиться сказати, що виступ пана Руснака лишиться мабуть на довго в пам'яті української громади у Відні.

Остання ж точка програми це — виступ мішаного хору, що відспівав Лисенка „Ой, гай, мати...“, Леонтовича „Ой, пряду, пряду...“ та „Діброва“. Ця хорова точка таксамо, як і всі попередні, була відспівана під орудою нашого відомого диригента і компоніста п. А. Гнатишина, якого енергії і талантові українська колонія у Відні завдячує вже від ряду літ наш кожний почин в ділянці музичного життя тут же. Зокремаж хор „Бандура“ це властиве діло п. Гнатишина, і надіймося, що дальша його діяльність зазначиться щораз кращими успіхами в такому репрезентативному середовищі, як Відень.

А покінчився концерт відспіванням нашого національного гімну, після чого відбувся ще в Кафе Музеум. скромний комерс, на якому д-р Грицай в довшій промові дякував усім тим, що своєю співпрацею чи співучастю причинилися до звеличання свята великого Кобзаря, та завізав усіх присутніх до дальшої витривалої праці для нашої національної справи.

ПОВІСТЬ БОРИСА ШВЕДА ПОЛІЩУКИ

малое життя українців найменше відомої частини України, ПОЛІССЯ, країни болот і озер.

Автор змалював небувале життя Полісся правдиво, бо він самий — поліщук.

ЦІНА ЗА ДВА ТОМИ \$1.

Замовлення:

„СВОБОДА“, 81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для відділів У. Н. Союзу, а саме 156, 237, 352, 388, 391 і 394 з ЧЕСТЕР, ПА., та 173, 247 і 451 з ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Повідомляємо урядників і членів вище згаданих відділів, що

ВАЖНІ СОЮЗОВІ ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ (JUNE 16, 1940)

точто в годині 2. пополудні

В УКР. НАР. ДОМІ, 4th & WARD STREETS, CHESTER, PA.

На тих зборах, крім важних організаційних справ, буде також порішена справа створення Окружного Союзного Комітету. Тому всі урядники, а також члени поданих тут відділів з Честер повинні обов'язково прийти на збори якнайчасніше, а знову з відділів з Вільмінгтон повинні прийти всі урядники, а також і ті члени, котрим буде можливо прийти. На ці збори прибуває також організатор п. Загавич, який реферуватиме в згаданих тут справах. 134,38. Тимчасовий Союзний Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, ГЕМСТЕД, ГИКВІЛ, Л. АЙ, ДЖАМЕРКА! ПОЗІР! Заходом Укр. Прав. Церкви в Гемстед-Гиквіл, Л. Ай., 1. Сотні Чорноморської Січі в Нью Йорку.

ПОЛЕВИЙ—ДЕНЬ—ПІКНІК—КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ 1940. — ПОЧАТОК У ГОД. 10. РАНО.

AT INDEPENDENCE PARK, ELMONT, L. I.

1.—Точно в годині 10. рано Полева Архирейська Служба Божя, котру відслужить Преосвященний Єпископ Богдан, при асистії священників. 2.—Промова Обласного Команданта Карпатської Січі й Представника Українського Чорного Хреста п. Сотника Клименка. 3.—Промова Преосвященного Єпископа Богдана. — Пілачас Служби Божої й програму концерту виконає хор „Дніпро“, під управою п. проф. Л. Безручка з Нью Йорку. Вступ 25 ц. для тих, хто купить тикети наперед. При вхаді до парку 35 ц. Тикети можна набути в Січовій Домівці, 53 Ст. Маркс Плейс у Нью Йорку. Комітет.

DIRECTIONS TO THE PARK: Hempstead Turnpike up to Elmont, L. I., to Meacham Ave., then Meacham Ave. up to Dutch Broadway, turn right to park. — From New York City: Take 8th Ave. Subway to 169th St., Jamaica. Busses leave Bee Line terminal, 165th or 166th Sts., north of Jamaica Ave., every 30 minutes. 138-39

ПОЗІР ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ СІЧІ, відділу 170. У. Н. Союзу в Джерзі Сіті

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ (JUNE 16, 1940)

у MAYWOOD GROVE PARK, FAIRVIEW, N. J.

Початок точно в годині 1:30 пополудні.

ВСТУП ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ.

Дорогі Родимці! Щиро проситься Вас всіх прийти на цей перший пікнік, де буде мати нагоду весело забавитись на свіжій повітрі. Там будуть смачні перекуски та здорові напитки. Тож не забудьте й прийти всі як одна громада. За добру забаву ручить — Комітет.

(Боси будуть відіждати: Від церкви при Sussex & Greene St. в год. 1. пополудні і з Нар. Дому при Fleet St. в 1. год. попол.)

ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Дейвид Дубінський, президент юні жіночих кравців, приймає для своєї юні чартер у Федерації Праці від її президента, Вільяма Гріна.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., і ОКОЛИЦЯ!

ТОВАРИСТВО ВІЛЬНИХ КОЗАКІВ, БІДІЛ 316. УКР. НАР. СОЮЗУ,

устроює перший цього літа :

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в неділю, 16. червня (June 16, 1940)

AT WILLOW POINT PARK

На цей пікнік Тов. Вільних Козаків запрошує рочестерських і околицьких громадян, старших і молодих, до ласкавої участі. Проситься тих, котрі мають свої авта, і тих, котрі не мають, прийти коло Укр. Нар. Дому около 12. години перед полуднем. Будемо точно відіждати 12:15 до парку. Проситься усіх прийти на означений час. На пікніку буде пригатована оркестра Юркова.

Пікнік відбудеться без огляду на погоду. Дороговказ: Іхати просто Кліффорд, відтак Імпаїра Ровд аж на гору, потім повернути наліво до Парку.

Заряд Тов. Вільних Козаків.

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В СУБОТУ, 15. ЧЕРВНЯ (JUNE 15, 1940)
В СІЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ, 180 WILLIAM ST., NEWARK, N.J.
Початок 7. год. ввечір. Орхестра першорядна.
Просимо всіх, старших і молодших прийти на цей ПІКНІК, де забавитися до сходу. Будете мати багато несподіванок.
Комітет.

ПОЗІР! БЕЙОН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
ВІДІЛУ 281 Українського Народного Союзу,
відбудеться
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 15. ЧЕРВНЯ (JUNE 15, 1940)
В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
33—35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.
Початок 7:30 ввечір. Вступ 35 центів.
Пригравати буде першорядна орхестра П. Боянівського.
Товариство ім. Тараса Шевченка запрошує хвальне громадянство, як місцевих так і з околиці, прийти на наш БАЛЬ. За добру забаву ручить
Комітет.

УВАГА! ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
— устроює —
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ (JUNE 16, 1940)
НА ФАРМІ ГРОМ. ЛЕХА В CROMPTON, R. I.
ROAD 3, NEAR TIOQUE LAKE.
Вступ вільний. Початок у годині 1. пополудні.
За добру й веселу забаву ручить
Комітет.

УВАГА! ВОНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДОМ СОЮЗУ УКРАЇНОК, ВІДІЛУ 29,
ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
— влаштовується —
ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ (JUNE 16, 1940)
НА ПАРХІАЛЬНІЙ ПЛОЩІ КОЛО ЦВІНТАРЯ, ДЕ ВСЕ
ВІДБУВАЮТЬСЯ ПІКНІКИ.
Просимо прийти. Гостей радо вітаємо. За добру
і чесну обслугу ручить — Пікніковий Комітет.
Вразі непогоди Пікнік відбудеться на 23. ЧЕРВНЯ.

ВЕЛИКЕ ФРАНЦУЗЬКЕ МІСТО АМІЕН У РУІНАХ.

ЗБОРИ ВІДІЛУ У. Н. СОЮЗУ
БЕЛЛЕГЕМ, ПА. Місячні збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 16. червня, в 1. годині, в Українській Галі, 235 Карбон Ст. Проситися всім дозволити, щоб прийшли в свої костюми випити, бо будуть сусідів. Тих, що ще не отримали дивидендів, проситися прийти на збори. Є ще й інші важкі справи до погодження. Проситися всіх членів прийти на збори. — Юрій Завойський, предс.; Дмитро Мухометов, кас.; Андрій Данилюк, секр.

САВІПОРТ, КОНН. Звичайний місячний мітинг Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, відбудеться в неділю, 16. червня, пополудні, в У. Н. Домі, 279 Кінгс-Гайвей Вест, Савіпорт, Конн. Проситися всіх прийти на часі і погодити справи, які будуть на денний порядок, з котрих найважливіша це справа Союзового Дня в стейті-колекторі, котрий відбудеться в Нью-Гейвен дня 23. червня. — Н. Гайда, предс.; І. Сендзів, кас.; П. Лудко, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. Роджества Пресв. Богородиці, від. 259, відбудуться в неділю, 16. червня, в 2. годині пополудні, в галі пів-рохлявній, 4930 Сант-Палайва вул. Проситися всіх членів прийти на ті збори, бо є важкі справи до погодження. — Василь Гуза, секр.; І. Побуцький, секр.; В. Горинь, предс.

НЮАРК, Н. ДЖ. Піврічні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, відбудуться в суботу, 15. червня, в укр. прав. Галі, 675 Савт 19. вул., в годині 8. ввечір. Буде справоздання контр. комісії за 6 місяців діловодства й інші важкі справи. Тому обов'язком кожного члена прийти на збори. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, фін. секр.

ФОРД СІТІ, ПА. Піврічний мітинг Тов. Запорозька Січ, від. 63, відбудеться в неділю, 16. червня, в год. 1:30 пополудні, в галі У. Н. Дому Уряд і контролі задувати зніг з каси за пів року. Також буде вибір господаря дому. Тож обов'язком кожного члена і членкині бути присутнім на тій мітингу і привести до собою принаймні одного кандидата на члена. Товариство має також одну несподіванку для тих членів, що будуть на тій мітингу. — М. Личак, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Піврічні збори Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 2. пополудні. Проситися членів прийти на ці збори, бо маємо багато справ до погодження. Рівнож делегат дасть справоздання з Укр. Конгресу. — А. Романюк, секр.

У лікаря...
Лікар до хорого, у якого червоно-синявий ніс доказує, що він любить випити:
— Ви маєте тяжкий кашель, тому вам не вільно пити ні горілки, ні пива, ні руму.
Хорий (обурено): А жакже, то по вашому, пане докторе, мені тепер можна лише кашляти? Красенько дякую за таку пораду.

TAKE OUR OFFER AND SAVE UP TO \$60 ON BIG 6 CU. FT. 1940 LEONARD

WHY TAKE LESS THAN A 6 CU. FT. LEONARD! WHY PAY MORE THAN LEONARD'S NEW LOW PRICES

\$114.75

HERE'S your chance to own big, new Leonard Electric refrigerators at a price that saves you up to \$60 compared with last year's prices. No—not a "clearance" model, but a brand-new Leonard with all those 1940 features on the left! They're BIG—6 and 8 cu. ft.—and economical! New silent Glacier sealed unit runs so thrifly it saves many dollars on "light" bills. Nine big models to choose from. Many new Hi-Humid food-freshener models, too! See them today!

LEONARD ELECTRIC

State and local taxes extra.

1940 LEONARD GIVES YOU ALL THIS

- Fine Permalin cabinet finish.
- Porcelain-on-steel cabinet lining.
- Full 6 1/2 cubic-foot size.
- 1 1/2 square feet of roomy shelving.
- 84 big ice cubes—9 lbs.
- Embossed freezer door.
- Silent Glacier sealed unit—requires no oiling.
- Automatic light.
- Lock-A-Latch Door Handle.
- 1 Year Protection Plan.

Повищений рефриджейтор вартує \$174.75. У Сурмі його відстанете за \$114.75 за готівку або по \$5 місячно. Рефриджейтор 4-стоповий \$74.50.
Коли маєте замір купити Рефриджейтор, вступіть, напишіть або телефонуйте до Сурми: GRAMERCY 7-0729.
Скажіть отримувати кожного дня до години 10. ввечір, в неділю ЗАЧИНЕНО ЧЕРЕЗ ЛІТО.
Слухайте Української Радіо Програми СУРМИ від години 4. до 4:30 кожної суботи зі станції W.B.N.X., 1500 Ks.

SURMA
325 East 14th Street New York, N. Y.
(Between 1st and 2nd Avenues)

ГОРІВКА ОХОРОНОЮ ПРОТИ НЕЖИТУ?

Недавно п'ять медичних професорів Рочестерського університету висловилося, що горілка мабуть в той спосіб охороняє людину до певної міри проти нежиту, що побуджує до праці в тілі вітаміни Класи А. А відомо: такі вітаміни витворюють в тілі відпорність проти всяких слабостей та зараз. Оце мабуть пояснює чому не раз горілка показується помічною, особливо коли людина напиться так скоро, як показується перші ознаки нежиту.
От тепер пиячки зможуть і цілу зиму частенько заглядати до чарки й приговорювати: „Треба мені напиться лікарства проти нежиту...“ А коли тепер який вчений сказав, що горілка охороняє людину і від сонячного удару, то мого пиячки пити від Нового Року до Нового Року з легкою совістю...

ЩО СКРІПЛОС СЕРЦЕ

Американський науковий дослідник, д-р Р. П. Томас, дослідив, що коли людина їсть

таку поживу, в якій бракує вітаміну Б та потасу (калію), то може захворувати на серце й умерти. Та хто їсть городину, особливо стручкову, разовий хліб та яйця, йому не забракне ані вітаміну Б, ані потасу.

НЕ БОЙТЬСЯ „ПЯТОЇ КОЛЮМНИ“ В МЕКСИКУ.

Рамон Бетата, мексиканський підсекретар закордонних справ, каже, що Америка не має чого боятися „пятої колумни“ в Мексику.

ПОШУКУВАННЯ ПРАЦІ
УКРАЇНЕЦЬ пошукує праці при ГАРАДЖІ. Має 35 літ. Працював як моряк кілька літ, є досвідченим механіком, був власником гаражу в Алжирі, в Африці. Хто потребує доброго механіка і робітника, проху готоситися на адресу:
C. I. c/o SVOBODA,
83-Grand St., Jersey City N. J.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ
112-АКРОВА ФАРМА, 10 коров, вся машинерія, нова „барна“, трактор, добра земля, ріка, 6 кімнат хата. Ціна \$8,500. Пийте! по анкету фарми до.
MICHAEL GELLNER
RINGOES, N. J.

НА ПРОДАЖ: Фарма, 160 акрів, \$1,700. Готівка \$700. Гарний дім 1. 87 акрів. \$1,800. Готівка \$800. Молочарська фарма, 180 акрів, \$6,300. Готівка після умови. Маю інші реальності на продаж за дешеві ціни. Готоситися до: Henry Burbank, Real Estate Broker, (Berne) Middleburg, N. Y. 138-40

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ПОЛІЦАЙ ЗНУДИВСЯ ЛІНЮХУВАННЯМ
Руфус Андерсон, начальник поліції в місті Сьюард, Каліфорнія, зголосився до міської ради на засідання й, зложивши перед нею свій „бедж“, заявив: „Я був начальником поліції вісім років. І мені досить лінохування. Я хочу щось робити“.

ХТО ПОПИРАЄ БІЗНЕСИ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ“, ТОЙ ПОПИРАЄ „СВОБОДУ“.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE
Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недовідання шлунка й випробували коштовні ліки й зела, а не наїшли полегшін. Тим усім поручуємо спробувати даром Зела Милертона, котрих не запарюється ні варитися, а споживається в натуральній формі. Пожитті пробки переконаєтеся, як ефективно діють в недовіданнях таких, як класи шлунка, сизи, нестриваність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недовідання, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконатися, пишіть по пробку.
Спеціальна Оферта
Ціни до 1. липня 1940:
1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00
Питайте за Зіллям Милертона у вашій місцевій аптеці, в як там його не мають, тр щипіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.
Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важкі лише при замовленні просто з головного офісу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІО І ОКОЛИЦІ
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

САМУЕЛ П. КАНАІ
Український ПОГРЕБНИК
Цілий похорон навіть за \$150
433 State St., PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як далеко можа Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шира і чесна. — Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Заряджує погребам до цілих тижнів як \$150. Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals at low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6877

ВІСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ
Історичне оповідання про цікаві шпигетські й купецькі інтриги з часів, коли історична Польща правила Україною, а турки правильно називали на неї на грабін.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

AT TARZAN'S COMMAND THE MOTLEY PLATOON POURED OUT ON THE DECK AND STORMED THE PIRATE RANKS.
На приказ Тарзана його вірний гурт почав висипатися з укриття і нападати піратів на поклади.

BUT MARIKA'S BANGOLIANS GAVE AID TO THE FOE—BY SLURPING TARZAN'S LOYAL MEN.
Зате бангольці Маріки почали підступно помагати піратам, у той спосіб, що вкличували вірних людей Тарзана.

THEN ONE OF THEM, ACTING ON MARIKA'S ORDERS, FAKED A FALL, LURCHING AGAINST TARZAN FROM BEHIND.
Тепер один із тілохоронців на приказ Маріки упав, начеб-то падає і вдарив собою ззаду Тарзана.

THE APE-MAN WENT DOWN "HEY-YO" THE PIRATES CRIED, "WE'VE GOT HIM!"
Від того удару Тарзан заго-чився і впав. „Гей, го!“ закричали пірати. „Аж тепер ми його маємо!“